

Wintervorst!

We hebben te maken met een koude, noordoosten wind. Er wordt de komende week matige tot strenge vorst verwacht en sneeuwval. Een vorstperiode is goed voor de bodemstructuur, maar tref waar mogelijk wel *voorzorgsmaatregelen* om gewasschade in de fruitteelt door vorst en sneeuwval te voorkomen.

- Vaak is zogenaamde “aangevoerd koude” (lage gevoelstemperatuur als gevolg van wind) schadelijker dan de absolute lage waarde. Uitdroging veroorzaakt dan veelal de schade. Gewassen afschermen aan vooral de windzijde van percelen (met bv. folie, net, scherm- of vliesdoek) kan dan schade voorkomen of beperken;
- Het dubbel afdekken van planten zorgt (waar nodig) voor extra bescherming. Controleer op zonnige dagen overdag wel het klimaat onder deze afdekking (tijdig luchten i.v.m. hogere luchtvochtigheid);
- Potten en containers zijn extra gevoelig voor wortelbeschadiging. Plaats ze dicht bij elkaar (lieft op de grond). Zorg voor een (dubbele) bescherming en vochtig substraat (bij droge potten treedt vaak sneller schade op);
- Hoewel veel buitengewassen gelukkig nog maar weinig of geen ontwikkeling laten zien, kunnen vooral bramenteelten wel gevoelig zijn voor zeer lage (nacht-)temperaturen;
- Stel snoemaatregelen bij fruitgewassen tijdens strenge vorst even uit. Vooral bramen- en frambozenstengels kunnen snel beschadigd raken. Het definitieve aantal stengels kan later in het voorjaar nog bepaald worden, nu zorgt het voor extra beschutting en bescherming (bevroren planten altijd met rust laten);
- Het aanaarden van bomen of struiken zal ook bescherming tegen vorstschade bieden. Gevoelige (jonge) onderstammen bij o.a. peren zullen veelal al met champost of compost afgedekt zijn;

- Bij aanwezigheid van een sneeuwdek kan vooral net hierboven de temperatuur fors wegzakken (!). Eventueel kan dan de sneeuw onder het gewas verwijderd worden. Voorafgaande aan een strenge vorstnacht kan ook wat nieuwe, losse sneeuw tegen de stammen of stengels aangebracht worden (“aanaarden”). Bescherm (of omwikkel) jonge stammetjes;
  - Sterke temperatuurwisselingen kunnen ook voor kleine beschadigingen aan de bast van bomen en struiken zorgen, doordat overdag de zon hiertegen schijnt (zéker boven een sneeuwdek). Een witte bast (aan vooral de zonzijde) reflecteert dan en kan grote schommelingen voorkomen (foto). Dek na de vorstperiode de beschadigingen wel weer af met een fungicide, tegen schimmel- en/of bacterieïnfecties (o.a. bij steenfruit);
  - Voorkom bij kassen het vastvriezen van luchtramen. Probeer overdag evt. wat temperatuur te vangen, maar blijf voldoende ventileren (luchten);
- Controleer bij sneeuw fruitgewassen regelmatig op wildschade (leg bv. vers snoeihout op de grasbaan);
  - Bescherm jonge bomen of struiken op de kuilhoek, verplaats deze (waar nodig) naar een beschuttere locatie;
  - Overmatige sneeuwval kan ook overkappingen en tunnelbogen beschadigen (snij desnoods de folie los);
  - Controleer bij (zeer) lage buitentemperaturen de werking van op het bedrijf aanwezige koelinstallaties;
  - Voorkom bevriezing van (spuit-)apparatuur, machines en watergeefsystemen (bv. fertigatie en watersilo's);
  - Controleer nog eens de opslag van gewasbeschermingsmiddelen en vloeibare (blad-)meststoffen.